

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczeni-vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen hetenkint útszór: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési díj:
 Öt napos hirdetésért 5 kr.
 Nagybővebb hirdetés, mint az előzőtől több napig tartó, alku szerinti a legolcsóbb árt.
 Bővebbé: minden napot külön 30 kr.
 „Nyitólár”-ra megjelölt közlemény minden napot 15 kr.
 Nérv. vagy béművelésű bejelentés kérésnek nem vétendő tekintetbe. — Ugyazint kérésnek nem adnak részleteket.

Elfizetési árak:
 Helyben és postán küldve
 Egy évre 10 ft. Negyed évre 6 ft 50 kr.
 Fél évre 3 ft. Egy év után — 5 ft.
 Elfizetési pénz a minden közlemény: 15-piac, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőség börtönre küldendők.
 Elfizetheti helyben:
 TELEGDI K. LAJOS és táj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésben a szerkesztőségnél. Együtt a postahivatalok utján.

játszagos különbség épen 6 töle, ki palotával bírt s milliomos nőnek volt ismerte. Végrendeletében két millió frankot terő vagyonát a kórházak közt osztotta szét. A grófnének van egy leánya, ki két év óta távol él anyjától s Párishoz közel fekvő kolostorba vonult vissza.
 — Párisi rémhír. D'Hugers Dávid hírneves párisi szobrász hatvan éves öregségében h. 2-án harmadik emeleti lakásáról az ablakon át az udvarra ugrott, és szörnyen halt. Örülési rohamban vetett véget életének.
 — A tenger áldozatai. Ez év márczius hatában igen sok hajó lett a báborgó elem áldozatára. A különféle tengereken ugyanis tökre ment 9 angol, 1 német és 2 spanyol gőzös: 46 angol, 22 német, 13 norvégiai, 11 francia, 10 amerikai, 9 olasz, 5 hollandi, 2 osztrák, 2 spanyol, 2 görög és 8 ismeretlen vitorlás hajó, összesen tehát 145 vízi-jármű.

Felolós szerkesztő: Péter Gábor.
 Főmunkatárs: Grünvald József.

Felhívás.

Vagyonbuktott Roma János esdőtömegéhez tartozó, s a esdőlétár szerint 1800 forint értékű képviselő kalapárak és bolti felszerelvények, a esdőlétárhatározatához képest zártajánlatok útján, készpénz fizetés mellett leendő eladása elrendelhetők felhívattak venni szándékozik, hogy ebbeli ajánlatokat a esdőlétárhatározat elnöke SORGER JÓZSEF ügyvéd urhoz (lakik széchenyi-utczán) folyó hó 15-ig bezárólag benyújtani szíveskedjenek. — Egyuttal figyelemzetem venni szándékozik, hogy a fenti bolti árukat ajánlatok megadása előtt alant közzétett ajsálatok (lakik káptalan-utczán 1895. sz. a.) bármikor megtekinthetők.
 Debreczen, 1879. május hó 8-án.
 Vadon Sándor, tömeggondnok.

PILEPSIE

(nehézkör) levél útján gyógyítanak ki. KILLISCH különleges orvos által Drezdában, Neustadt.
 Eldig több mint 11,000 eset gyógykezelve.
 (407.)

160 arany-, ezüst- és bronz-

érem az összes nemzetközi és egyéb mezőgazdasági kiállításon.

CTOR és Társa

ör utca 41. sz.
 szerelt raktárakból:
 mozdonyokat,
 gépeket
 munkákat.
 (141.)

számloló bizottság.

számláló bizottság.
 (141.)

számloló bizottság.

számláló bizottság.
 (141.)

Széttekintés.

Debreczen, máj. 12.

(P.) Ausztriában a politikai mozgalmak utóbbi időben mindig nagyobb hullámokat vernek s az eredmény a nemzetgyűlési retompárt megalakulásában nyilvánult. Ezen új párt mintegy 112 tagot számlál s a legtekintélyesebb tehetségek állanak élén. A programtervezet Herbst állította össze, melyet a mult pénteken tartott értekezlet magává tett.

E program kívánja, hogy az alkotmány kiszélesíttessék s a nemzetiségiek is egyenlő jogot és alkotmányt élvezzenek; kívánja a delegációk intézményének, főleg a választás módjára való megváltoztatását; az államháztartásban az egyensúly helyreállítását, a bevételök növelését s a költségvetés csökkentését; a parlamenttel szemben is kész képviselni; követeli a párt, hogy az egyes tartományokban általa felállítandó választó-bizottságok, minden egyes választásnál meghallgattassanak, vagyis, hogy a választások a nép érdekeire való tekintettel befolyásolhatóak.

Ez volna magva azon programnak, melyet 120 képviselő aláírt; ninces is egyéb baj, csak az, hogy nem kivihető, és pedig azon okból, mert Ausztriában épen úgy mint nálunk a kormány elkövet mindent, hogy a jóra törekvést még csirájában elfojthassa s ez sikerül is, mert ott épen oly kevés a jellemzilárd ember mint nálunk.

Oroszországban nagy zajt ütöttek azzal, hogy Solovieff a nihilisták főbjeit elárulta s így azok már el vannak togyva.

Mi azonban e hírek nem tulajdonítunk semmi fontosságot, mert igaz ugyan, hogy 24 óra alatt 2500 ember lett elfogva, de hogy az összeselkűvés fejei felfedeztettek volna, azt csak azért nem hisszük, mert azokat Solovieff maga sem ismerheti. Ő elárulhatta azt az osztályt, melyhez tartozott, de a többit nem ismeri s hitelt kell adniuk azon kombinációnak, hogy a vezetőik nem is Oroszországban, hanem a külföldön vannak.

Makov muszka belügyminiszter mindent megpróbál, hogy a sajátót a muszka kormány terveinek eszközözébe tegye. A lakosságot szláv szellemben fanatizálni igyekszik. Közélebb a legtekintélyesebb muszka lapoknak volt kiadva a napi parancs, hogy a támadást Ausztria-Magyarország ellen indítsák meg. A parancs szóra aztán a vér-ékek dühösen rotnak nekünk s fenyegetőznek, hogy a számadás véres napja már nincs távol. No csak előbb jó lesz a számadást otthon elkészíteni, mert bizony bevetőrik a bicska, ebbe a nagy erőlkűdébe.

A czár Lividiába mulat, már a menyire lehet mulatni azon tudattal, hogy clete egy percze sem lehet biztosítva. It fogadta Numik pasát a porta rendkivül követelt, kinek látogatásához, úgy látszik, politikai jelentőség is van köve s általában az több, mint pusztá udvariasság.

Az új bolgár fejedelem, még mindég nem nyilatkozott, hogy vajlon elfogadjá-e

a trónt, vagy sem. Hírlik, hogy nem is fog nyilatkozni addig, míg az orosz czárral nem találkozik, miből aztán világosan következik, hogy a további teendőkre nézve, onnan vár utasítást. Ide mutat azon körülmény, hogy az orosz czár ki nyilatkozta, miszerint Battenberg Sándor herceget óhajja látni, minek folytán a herceg Tirnovába tervezett utazását elhalasztotta és Lividiába utazik. Tény az, hogy a herceg még nem adta be a németbirodalmi kormányhoz kérvényét aziránt, hogy a német hadseregből elbocsátassék.

Oroszország teljesen biztosította magának azt, hogy Bulgária állandóan úgy tekintse őt, mint kegy- és védúrát, s hozzá jobbgáyi, lüségű és hálaadó indulattal legyen. Ugy adja szerepét Muszkaország, mint a ki sokkal több jót is tehetett volna még a bolgár néperért, ha Ausztria, Anglia és Törökország abban nem gátolták volna. Ezeket tehát a bolgár közvélemény, mint ellenségeket tekintti s a muszka épen csak ezt akarja elérni.

A muszka hadsereg Ruméliában nem mozdul és mert a hatalmak nem mozdulnak, ezuttal semmi kiváló fontosságú politikai eseményről nem referálhatunk.

Politikai hírek.

— Andrassy gr. 1878 december 2-án az osztrák delegáció pénzügyi bizottságában magyarázta a berlini szerződés XXII-k cikkét. Neuwirth delegátus a pontra vonatkozólag megjegyezte, hogy Oroszországnak és szerződés ratificációjá után 9 hónapra, tehát april végeig, ki kell vonulnia Bulgáriából; csak akkor fog kitűnni, vajlon a szerződés megtartott-e.

— Andrassy gr. közös külügyminiszter: „Az élettem szőlő ur említi, hogy Bulgária (Kelet-Rumélia) kiürítését az orosz hadaknak május 1-éig be kell fejezniök a berlini szerződés értelmében. Ez a kormány szempontja is tökéletesen; s ő Felsőlegnek a delegációkhoz intézett beszédéből azon meggyőződést meríthettek, hogy a kormány a berlini határozatok pontos végrehajtásához szigorú szerződési hűséggel fog ragaszkodni.”

— Garibaldi tbnok — mint Albanóbi jelentik — veszélyesen beteg.
 — Ausztriában új párt alakult. A berlini szerződés ellen szarozott 120 reichsrathi képviselő csoportja ez.
 — Jakub khán elfogadta az összes békefeltételeket, melyek szerint a határ Kandaharóti Kojakomoramig eltolatik és beletartozik a Kojak szoros is és a Pischin völgy; Afganisztán átengedi a Kurum-völgyet Sutungardnig, a Khyber szorosot Loargi-ig. Cavagnari őrnagy az emirrel, mint angol követ visszatér Kabulba; Angolországnak joga van Kandaharban ügynököket alkalmazni.

Debreczen, máj. 12.

Motto: Három dnyne van egy tövön mind sárol.

A mult esdőtörtökön tartott városi közgyűlésen az Árvapénztár ellenőri állomás tehát csakugyan Riez Györggyel töltetett be, és pedig 6 szavazat többséggel.

Ezen választás minden, — a város érdekét szívén hordó — embernél visszatetsést szült, s önkénytelenül jött az a kérdés, vajlon mi ok indíthatta a város atyáit egy — több hitelező megkötésével vagyoniag elbukott, szemlelileg képtelen, idős, korra előregedett ember megválasztására? És erre csupán egyetlen ok van, hogy Riez György a szabadlevél pártos tartozván, mint ilyen Molnár György-

nek főkötése volt. Hát annyira alá súlyedtt már Debreczen városa, hogy midőn tisztviselőt választ, már nem tekint sem képességre, sem szigorú becsületességre, hanem magának a városnak kárára, a hivatali tekintély tökre térdével azt egyedül és kizárólag csak párt kérdéssé aljasítja le? De mind e mellett mégis hogy tudott Riez György 6 szavazat többséggel jutni? Ezt egyedül a candidáló bizottság tulkapása segítette elő; ugyanis a hivatalból megválasztott képviselő Molnár György ur épen e választás elősegítése czéljából jött haza Pestről, a kijelölő bizottságot vette rá, — hogy több képesített jelentkező elmellőzésével, olyan két egyént jelöljenek ki Riez György mellé, kik részint képzettség, részint gyakorlatlanság miatt Riez Györgyvel vagy igen kevéssel, vagy épen semmivel nem érnek többet; tehát három lesárgult dnyét tálatlak fel az igen tisztelt választókna, kik közül némelyek ezen méltólag megbotránkozván, szavaas előtt ott hagyták a választást, így volt képes Riez György olcsó dicsőségre szert tenni. Elősegítette tehát ezen győzelmet, hogy olyan egyének is kérelmeztek az ellenőri állást, kiknek részben sem alap készsűségük, áltálában pedig, még csak most lépésbe a városházához, gyakorlatlanságuk miatt e hivatalra legálább még most, nincsenek képesítve. Az ilyen fiatal óriások nyujtanak alkalmat a candidáló bizottságnak tulkapásokra, mert aztán az ilyenekkel szorítják háttérbe a képzett és hivattott egyéneket, s csak is így sikerülhet a Riez György-féle emberek megválasztása. Ha minden hivatalnok kellő figyelembe veszi ezen példabeszédet, „egy sem becsület ember, ki olyan hivatalt vállal, melynek megfelelően nem képes”, és ezt megtartja, a kijelölő bizottságnak nem lesz módja olyan seandalmot gyakran ismételnit, melyet épen a Riez György választása alkalmával előkötött. Egyébiránt a legközelebbi négy év óta a városházát illetőleg a scandalumoknak egyáltalában nem vagyunk és úgy látszik nem is leszünk hiányában. (O.)

A bécsi gyilkosság.

— A társadalmi életből. —

— Ama szomorú családi drámáról, mely az osztrák fővárosban e hó 9-én lefolyt, következőket írják:
 Hummelberg József egy gazdag háziur Bécsben. Neje 15 évvel ezéltől halt meg, és hátrahagyott egy két éves kis leánykát, Máriát. Az apa másodsor is megcsúszott; másodikként neje aazonban gyöngye, beteges volt, s ezért nem tudta leányát kellőképp gondozni. Magának az atyának sem volt fogalma arról, miképen kell nevelni egy leányt; így nőt fel a kis Mari, a nélkül, hogy kifizelt tulajdonairal valaki törődött volna. A szülők megelégedtek azzal, hogy leányuk szép, egészséges, hogy a népis-kolába jár, s hogy végre egy varrónőnél kézimunkát tanul. Jellemének fejlődésében azonban annyit tekintet sem volt, hogy a szülők mi elnevelést sem tettek, midőn Marinak — ki testileg korán fejlődött — már 14-ik évében szeretője volt, a ki ugyan azóta az is maradt; nem törődtek azzal sem, hogy Mari szeretőjével az utóbbi három évben felügyelet nélkül kirándulásokot tett, vendéglőket látogatott, és egy oly szabad életet folytatott, miszerint nem volt osda, hogy a leány lefért az erkölcs utjáról.
 Igen természetes, hogy Mari kezdetben hangszókkal akarta palástolni magaviselését. Azon úrúgy alatt, hogy a városa megy, szeretőjével tervezett összejöveteleket, és napok hosszág kimaradt. Éi mégis három év alatt nem maradtakott észrevétel nélkül! — A mostoha anyának gyöngösözéséhez járult még az, hogy az atya iszákosságban és eszméletlenségű rohamokban szenvedett, minek folytán gyakran kellett a tébolyában lennie. Ezek voltak a leány elhanyagoltatásának tulajdonképi okai és hogy a családi élet oly szerencsétlen volt.

Ami érzékenyebb szívű ember lehetett, a kinek talán volt már hasonló fájdalma.

— Jer hát!
 Thanas lesszált künn a sírfedre, melyet már megástak, s mélyebbre vájta. Egy koponya akadt ásoja alá. Kiteett a sír szélére.
 — Ba kár hogy ninos fülánfüggője! Elvinám Dolorosának! ...
 A porozlók össze ugntak. Thanas ájt a sírt mélyebbre, mindig mélyebbre és énekelte hozzá:
 „Kedves halál ne oszólj, Hídeg az ajakad. Oszóld a szeretőmet. Azt el nem veszik tőle. Nem kell ... tarsd meg magad!”
 Ásó föld ázó föld után hullott ki a mély úregből. Mindig mélyebbről hangzott a dany.
 „Éjfélkor szemfödőben Kelj föl halvány leány! Szép szeretőm a sírban. Miattad mennyt sirtam ... Mért vagy oly halovány? ...”

Az iparos tanuló oktatása.

— Május 12.

Az iparos osztály körében a fővárosban jelentékeny mozgalom indult meg az iparostanulók esti oktatásának megszervezésére és a vasárnapi iskola behozatalára ismét.
 Dr. Schnierer Gyula a „Magy. ipar és keresked.”-ban ennek folytán kimutatja, hogy a külföld nagyobb városában sinos a tanoncok oktatása épen a vasárnapi szorítva. Önkében többek közt ezeket mondja:
 „A zetek e kérdésben igen elágazók, habár ott a tanonc leg több esetben már a népisiskolából kellőképp elkészítve kerül a műhelybe.
 Készséggel megengedjük, hogy az esti oktatásnak is megvannak a maga ányoldalai; de ha az ipari szakoktatás fontosságát általában elismerjük, s ha iparunk hanyatlását nagy részben a műresek hiányos elméleti képzettségének tulajdonítjuk; meg kell barátkoznunk az oktatás közzetkötésével is vagyis a tanoncoknak kellő időt engednünk a tanulásra.
 De erre maga a vasárnap nem elegendő; mert még ha 4 órást is tanítunk vasárnaponként, lehetetlen egy csak fél-émeddig is tisztességes tantervet becsülnetel keresztülvinni, mert csupán a szabadkézi és technikai rajz maga 4 órást kell, hogy igénybe vegyen.
 Ehez jár még az is, hogy valamint sohasem lesz abból rézges, ki csak vasárnaponként adja magát az itálnak, úgy a tanonc, ki csak hetenkint egyszer nyer oktatást, sohasem fog egyik másik tárgyban elég szakismeretet felmutatni. Egyik vasárnapról a másikig el-

Történt hogy az atya tegnapelőtt leányának ládájában valamit keresett, s itt véletlenül egy papir csomagot talált, melyet felbontra, a legiróztatóbb látvány tárult fel előtte. A csomagban egy már erjedésnek indult gyermek holttett volt. Az atya majd elájult; leánya épen belépett. „Mari!” kiáltott az atya, s többet nem szólhatott, mert zokogása elfojtotta hangját; a leány szintén sírt, s azzal mentegedőzött, hogy a holttestet egy barátja adta eltervés végett. Azonban maga a kétségbeesett öreg fejét az asztalra hajtá s kezeit tördelte, azzal leánya elült a habzól, mi azonban nem akadályozta az apát, hogy a borzasztó esetet feljelente a rendőrségnek.
 A könnyelmű Mari pedig, ki már boosátra ugyem számított, eltűnőn a szülői háztól, felkereste szeretőjét Jüdex Károly gyöngyszeregségét. Hogy Mari elitkolta-é szeretője előtt a mit atyja felfedezett, hogy megmondta-é az igazat, midőn közölte vele azt, hogy minden rendben van és pár hét múlva az esküvőjük is meglesz, azt majd a vizsgálat ki fogja deríteni. Szóval szeretőjével ismét Gieszhübelbe kirándulást tett, a honnan csak este tértek vissza.
 Este 9 óra volt, midőn Mari a szülői ház küszöbét ismét átlépte. Midőn a szobába belépett az atya a házestert hívatta, hogy azzal leányát a rendőrséghez kíséje. Mari kiszaladt a konyhába, az atya utána, a midőn leánya látta hogy ninos menekvés, felkapott egy éles konyhakést s azvala torkát elmetsette. Mindazáltal még élve szállították a kórházba hol az azonnali orvosi segély és folytonos gyógykezelés folytán állapota tegnap már annyira javult, miszerint berallotta, hogy a gyermek saját gyermeke volt, s hogy azt ő maga a gyilkolta meg.

BUDAPESTI HIREK. Eötvös ércszobra

már megérkezett Bécsből. Homlokzatán az egysejű felirat áll: „Eötvös József báró. A nemzet adakozásából emeltetett 1879.” Szende Béla honvédelmi miniszter folyamodott a fővárosz főorvosi polgármesteréhez a maga és családja részére, s tényleg már föl is vettetett a fővárosi illetőségű polgárok sorába. Kard-párbajt vívott egy fiatal hírlapíró és H. . . szabadságot állományú honvéddnadnagy H. . . a jobb karján kapott egy mély, de nem veszélyes vágást. A másik fél sértelennül maradt. Öngyilkossági kísérlet. Káldy Bezsabét szegény mosó s I gyermekét anja, a Dunába akart ugrani, miben azonban az ott álló rendőr megakadályozta. A rendőrségnek beteges állapotát a rendkívüli nyomasztó körülményeit adta tettének indokál.

Vidék.

— A „Debreczen” levelezése. —

H-Böszörmény, május 11.

T. szerkesztő ur!

Becses lapjának f. hó 3-dikán megjelent 86-dik számában a „vidéki hírek” közt az is foglaltatik, miszerint: „H-Böszörményben a roncsolt toroklob szedi áldozatait.”
 Az igazság érdekében ki kell jelentenem, hogy ama hír teljesen alaptalan, s hogy nálunk dezzára annak, hogy ama veszélyes betegség Debreczenben már 3 év óta uralkodik s s szomszédos várossal gyakran s sokszorosan érintkeznünk, roncsolt toroklobra még egyetlen egy eset sem fordult elő.
 Azon kérséssel, miszerint ezen helyreigazító közleménynek becses lapjában tért adni szíveskedjék, maradok
 Dr. Kohn D. városi tiszti főorvos.

VIDÉI HIREK. Temesváry Lajos szing

igazgató a jövő télre a szabadkai színházat kapta meg. — Hü cseléd. Nagybányán egy öreg cseléd halt meg közélebb, kinek egész életében csak egy gazdája volt. 63 évi lakott nála. Kockamát egy kocsis felfedtele magát. Ugyanott a távirat-hivatalnál a következő tartalmú távirat adottott fel: „A gyűrű mértékét rögtön küld, többet majd lelelem Miksa.” A címzett pedig ezt Budapestben ekképp kapta meg. „A gyűrűm értékét rögtön küld, többet majd lelelem Miksa.” — Kolozsvárt egy 60 éves polgár szobájában meggyilkolta találatott. — Ugyanott a napokban egy 102 éves aszszonyt temettek el, ki soha sem volt beteg.

Nem ült sokáig a börtönben. Mint örül

tet vitték el onnét. A kórházból is elszökött, visszatért a sírás-lakba.
 Azóta éjelenként ott meláza Dolorosa sírja fölött, s bámul merően a sötét messze-ségre; lelkeben még sötétebb éjszaka: az örül-e, vagy csak egy irtóztos élet minden emléke.
 Azután beszélget az árnyakkal. „Jer Dip, Jer Signa. — Nézd, itt van az áruló is. Athanas! Mit csinál Dolorosa? Tom! mit csinál a leányod? Nemokára én is meglátom . . . elveszem Athanasót! . . . Ott tul mind egyformalez arczunk . . . Ott engem fog szeretni . . . mégt ott se legyen Athanas! . . . Jertek Dip, Tom, Signa! néztek itt van elmetre a sírásó szeretője!
 A szél koozag rá, a halottak meg né-mák . . .
 Ezóta talán már ő is néma, hideg hang-talan.
 Óré lett-e Dolorosa odaonn? . . .

veszté a tanulás fonalat és az a kevés, a mit tanul, teljesen ellilant, úgy hogy a tanító minden vasárnap elilról kezdhetik.

Tehát úgy az iparosok, mint a törvényhozásnak tisztába kell iránt jónni, vajjon szükséges-e a tanoncok ipari szakoktatás? Ha igen, akkor a kellő időt és pedig a rajzkötással betenkit legalább 8—10 órást is meg kell neki adni.

A munkaadónak tisztába kell jónni az iránt, hogy a tanoncban nem oly felöltött munkást fogad fel, kit az ennek fizetéséből bérért, egészen igénybe vehet, hanem oly ifjút, ki a mesterség gyakorlati tanulásán kívül, az elméleti szakképzettségre is utalva van. Az időt tehát meg kell határozni, hogy feladatok ezen részének is megfelelőessen.

A munkaadónak tehát a tanoncot nem szabad egészen kihásonálni, hanem az iskola látogatására is kell neki időt engedni, a mint épen külföldön szokás és kötelesség. Sőt tovább kell menni; a tanoncot, a ki még kiskoru s a kinek még belátása ninos, az iskolalátogatására a leg-szigorubb szorítani kell.

Ezek a munkaadó gyakorlati kötelességei. És ezeket teljesíteni is kell, mert a reformok-ról hangosított szóp szóvirágok által a kellő saakképzettség hiánya miatt mindinkább hanyatló iparunk nem fogunk segeni.

— Miskolczról újabb rémhírről vesznük tudósítást május 10-éről: „Városunk utolag a félelem rettegés és kétségbeesés képét mutatja, megkondukt a vészharang hirdete, hogy a veszélyes anygala ismét felkeres szerencsétlen városunkat, hirdete, hogy megérkezett az iszonyuan dülő s romboló elem, hirdete, hogy városunk több utóán foly a víz. A város felő és alsó részének néhány utóán el van öntve, a megeházt—köz egy sebesen rohanó folyam, a Vágó-malomnál az egyik híd már meg van rongálva, a közlekedés megakadt, kereskedések s áruletek pillanattal alatt zárvá és az utóáon futkos a rémült nép. Hatóságok közegeink s titóntok sietnek menteni, segíteni. A ég borult set, eső esik, ég tudja mire viradunk, kívánjuk, hogy félelem rettegés és álmaitom elöltött éjszakánál egyébb bajunk ne történjék.

